

Sygn. akt III Ca 506/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 października 2014r.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, Wydział III Cywilny Odwoławczy w składzie

następującym:

Przewodniczący - Sędzia SO Tomasz Białka

Sędzia SO Ewa Adamczyk

Sędzia SR del. Agnieszka Poręba (sprawozdawca)

Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Burnagiel

po rozpoznaniu w dniu 22 października 2014r. w Nowym Sączu

na rozprawie

sprawy z powództwa J. C. (1)

przeciwko (...) S.A. (...) w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Nowym Sączu VII Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w Muszynie

z dnia 29 maja 2014 r., sygn. akt VII C 330/13

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 1200 zł (jeden tysiąc dwieście złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.**

Sygn. akt III Ca 506/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 22 października 2014 roku

W wyroku z dnia 29.05.2014 roku (k. 141) Sąd Rejonowy w Nowym Sączu Wydział Zamiejscowy z siedzibą w Muszynie zasądził od strony pozwanej (...) S.A. (...) w W. na rzecz powódki J. C. (1) kwotę 17447,80 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 07.06.2012 roku do dnia zapłaty (pkt I), w pozostałym zakresie powództwo oddalił (pkt II), nakazał ściągnąć od strony pozwanej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 1160,73 złotych tytułem kosztów sądowych (pkt III) i zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1934 złote tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt IV).

Sąd Rejonowy ustalił, iż w dniu 22 stycznia 2012 r. w K. powódka wyszła ze swojego mieszkania w bloku przy ul. (...). Po wyjściu z klatki schodowej przeszła około 3-4 metrów i przewróciła się na śliskim, oblodzonym, nieposypanym i nierównym chodniku. Powódka uderzyła prawym biodrem o podłogę. Z mieszkania, dokąd po wypadku powódka została przeniesiona, zabrała ją karetka pogotowia, która przewiozła powódkę do Szpitala w K.. Przebywała tam

na Oddziale (...)w dniach 22-25 stycznia 2012 r. z rozpoznaniem złamania dolnej gałęzi kości łonowej prawej bez przemieszczenia. Poszkodowana leżała na wznak na materacu przeciwodleżynowym, gdyż nie mogła zmieniać pozycji. Było to dla niej szczególnie uciążliwe, ze względu na trudności ze snem. Po wypisie ze szpitala powódka była leczona zachowawczo. Przez 6 tygodni leżała w domu, a później ambulatoryjnie leczona była w Poradni (...). Przez pierwsze cztery tygodnie poszkodowana nadal zmuszona była leżeć na wznak, później mogła już lekko przewrócić się na lewy bok. Przebywając w domu J. C. (1) sama aplikowała sobie zastrzyki przeciwzakrzepowe oraz leki przeciwbólowe.

Po przebytych urazie przez około 6 tygodni, tj. do czasu zrostu złamania powódka wymagała pomocy innych osób. W tym czasie, nieżyjący obecnie mąż powódki J. C. (2) był chory i sam wymagał opieki. Z kolei jej syn T. C. jest niepełnosprawny. Opiekę nad powódką i jej domownikami sprawowała sąsiadka C. B.. Za wykonane czynności C. B. nie uzyskała od powódki zapłaty. Po sześciu tygodniach powódka mogła samodzielnie poruszać się o kulach. Leczenie zakończyła w październiku 2012 r. W dniach od 20 września do 11 października 2012 r. była rehabilitowana w Oddziale (...) w L..

Nadto sąd ustalił, iż powódka kupowała leki w związku z wypadkiem za łączną sumę 47,80 zł. Lekarz zalecił również masaż klasyczny, który nie podlegał refundacji. Powódka skorzystała z dziesięciu zabiegów masażu klasycznego, za który zapłaciła 400 zł.

Sąd Rejonowy ustalił też, że wypadek, któremu uległa J. C. (1) miał miejsce na odcinku chodnika służącemu jako dojście do budynku nr (...) przy ulicy (...) w K.. Teren ten znajduje się w obrębie działki ew. nr (...) i stanowi własność Gminy K.. Dojście do budynku w okresie zimowym utrzymywane jest przez Wspólnotę Mieszkaniową bloku nr(...) przy ulicy (...) w K.. Gmina K. nie zawierała ze Wspólnotą Mieszkaniową bloku nr (...) umowy dotyczącej zimowego odśnieżania chodnika stanowiącego dojście do tego budynku, ani też nie zlecała innym podmiotom zimowego utrzymania chodnika. W dniu wypadku Gmina K. związana była z pozwanym (...) S.A. (...)w W. umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej gminy potwierdzonej polisą nr (...), do której zastosowanie znajdują Ogólne Warunki Ubezpieczenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd Rejonowy przyjął, iż za utrzymanie chodnika przy ul. (...) w K., na którym doszło do przedmiotowego zdarzenia odpowiadają solidarnie Gmina K., a pośrednio jako związana umową ubezpieczenia także strona pozwana oraz Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. (...) na zasadzie art. 441 § 1 k.c.. Powołał się przy tym na z art. 20 pkt 4 w zw. z art.19.ust.2 pkt.4 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jedn. Dz. U. 2013 r., poz. 260 ze zm.) oraz art. 5 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn. Dz. U. 2013, poz.1399 ze zm.) zgodnie z którymi obowiązek utrzymania chodników spoczywa solidarnie na zarządcy drogi oraz właścicielach i użytkownikach wieczystych nieruchomości do nich bezpośrednio przyległych. Sąd Rejonowy wywiódł, iż skoro za utrzymanie czystości chodnika odpowiedzialna była Gmina K. to zgodnie z art. 822 § 4.k.c. uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela.

Ustalając wysokość dochodzonego roszczenia Sąd oparł się na przepisach art. 444 k.c. i 445 § 1 k.c.

Rozstrzygnięcie o kosztach sądowych uzasadniono treścią art. 113 ust.1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych przy zastosowaniu art.98.§ 1.k.p.c., zaś rozstrzygnięcie o kosztach procesu oparto na podstawie art. 100 zd. 1.k.p.c. stosunkowo je rozdzielając (w 4/5 częściach).

Apelację od tego wyroku złożyła strona pozwana (...) (k. 162-170) zaskarżając wyrok w części tj. w zakresie punktów I, III i IV i zarzucając:

- naruszenie art. 207 § 6 k.p.c. w zw z art. 217 § 2 k.p.c. w zw z art. 227 k.p.c. w zw z art. 6 k.c. poprzez pominięcie wniosku pozwanej o przeprowadzenie dowodu z informacji Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej w K. co do warunków panujących w dniach 20-22 stycznia 2012 roku w K.,

- naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną a nie swobodną, sprzeczną z zasadami logicznego myślenia i doświadczenia życiowego ocenę materiału dowodowego polegającą na przyjęciu, iż pozwany nie wykazał, że do zdarzenia doszło na oblodzonym chodniku, co wynika zdaniami pozwanego z pozwu oraz z zeznań świadków C. B. i S. W., a co w związku z tym wyłącza odpowiedzialność pozwanego zgodnie z treścią umowy ubezpieczenia,
- naruszenia art. 328 k.p.c. polegającego na wadliwym sporządzeniu uzasadnienia wyroku,
- naruszenia art. 98 k.p.c. polegającego na błędnym rozstrzygnięciu kosztów procesu,
- naruszenia art. 6 k.c. poprzez uznanie, iż pozwany nie wykazał, by przyczyną wypadku było oblodzenie lub gołoledź chodnika podczas gdy strona pozwana zgłaszała w tym zakresie dowód z informacji (...), który został przez Sąd bezpodstawnie pominięty,
- naruszenie art. 20 pkt 4 w zw z art. 19 ust. 2 pkt 4 ustawy o drogach publicznych oraz art. 5 ust. 1 pkt. 4 w zw z art. 2 pkt 4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w zw z art. 441 § 1 k.c. poprzez błędną wykładnię i przyjęcie, iż utrzymanie chodnika ciążyło także na gminie K..

W tym, stanie rzeczy strona pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości, ponowne rozstrzygnięcie o kosztach procesu i zasądzenie kosztów procesu za postępowanie apelacyjne. Ewentualnie wniosła o uchylenie wyroku i przekazanie Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Powódka w odpowiedzi na apelację (k. 177-179) wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja strony pozwanej okazała się nieuzasadniona.

W pierwszej kolejności wskazać trzeba, iż brak jest podstaw do uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania na podstawie art. 378 § 1 k.p.c., gdyż Sąd Rejonowy nie dopuścił się uchybień, które Sąd Okręgowy bierze pod rozwagę z urzędu.

Sąd Rejonowy poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, które Sąd Okręgowy w całości podziela. Argumenty podniesione przez stronę pozwaną odnośnie błędów w ustaleniach faktycznych polegających na przyjęciu, iż do przedmiotowego zdarzenia nie doszło na śliskim, oblodzonym chodniku, a w konsekwencji naruszenia przez Sąd zarówno prawa procesowego jak i prawa materialnego są niezrozumiałe. Sąd Rejonowy bowiem ponad wszelką wątpliwość ustalił, co znajduje swoje odzwierciedlenie w opisanym w uzasadnieniu stanie faktycznym, iż do wypadku powódki J. C. (1) doszło na „śliskim, oblodzonym, nieposypanym i nierównym chodniku”. Podstawą czynienia takich ustaleń, jak wynika dalej z uzasadnienia są zeznania samej powódki oraz świadków C. B., i S. W.. Z takimi ustaleniami faktycznymi strona pozwana, biorąc pod uwagę treść apelacji, zdaje się zgadzać. W związku z tym fakt, iż Sąd nie przeprowadził dowodu z informacji (...), o który wnioskował pozwany, jakkolwiek może być uznany za pewne uchybienie Sądu, gdyż brak jest formalnego rozstrzygnięcia co do tego wniosku, to jednak brak przeprowadzenia tego dowodu nie miał dla strony pozwanej negatywnych skutków procesowych gdyż ustalenia faktyczne w tym zakresie zostały poczynione zgodnie z twierdzeniami pozwanego. Stąd zarzuty naruszenia art. 207 § 6 k.p.c. w zw z art. 217 § 2 k.p.c. w zw z art. 227 k.p.c. w zw z art. 6 k.c., art. 233 § 1 k.p.c i art. 328 k.p.c. okazały się nieuzasadnione.

Inną rzeczą jest natomiast, iż strona pozwana tym ustaleniom faktycznym przypisuje błędne znaczenie.

(...) S.A. w ustaleniu, iż do wypadku doszło na oblodzonym chodniku upatrywało wyłączenia swojej odpowiedzialności na podstawie pkt 4 ust. 2 klauzuli nr 10 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia. Tymczasem z treści tej klauzuli wynika, iż ubezpieczyciel nie odpowiada za szkody będące skutkiem gołoledzi bądź oblodzenia jezdni. Zgodnie z niekwestionowanymi w tym zakresie ustaleniami do zdarzenia doszło jednak na chodniku, a nie na jezdni. Skoro ubezpieczyciel wyłączył swoją odpowiedzialność za szkody powstałe w wyniku oblodzenia na jezdni to wyłączenie to

należy interpretować zawężająco. Ponieważ OWU nie zawierają definicji jezdni należy w tym zakresie posiłkować się ogólnie przyjętą definicją z ustawy o drogach publicznych, iż jezdnią jest część drogi przeznaczona na ruch pojazdów. Ze zdjęć dołączonych do pozwu wynika, iż zdarzenie miało miejsce na wewnętrznym chodniku między blokami, po którym z pewnością nie poruszają się pojazdy. W związku z tym stwierdzić należało, iż przedmiotowe wyłączenie na podstawie pkt 4 ust. 2 klauzuli nr 10 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia nie ma w przedmiotowym stanie faktycznym zastosowania.

Chybiony jest także w ocenie Sądu Okręgowego zarzut naruszenia prawa materialnego poprzez uznanie, iż Gmina K. i Wspólnota Mieszkaniowa ul. (...) ponoszą za zdarzenie odpowiedzialność solidarną na zasadzie art. 441 § 1 k.c.

Wypadek, którego doznała powódka miał miejsce na chodniku, który stanowi część działki ew. nr (...) stanowiącej własność Gminy K.. Z samego faktu przysługującego jej prawa własności (art. 140 k.c.) Gmina miała obowiązek utrzymywać przedmiotowy chodnik w takim stanie by mógł on być bezpiecznie użytkowany przez mieszkańców. Każdy właściciel ma bowiem obowiązek utrzymania w należytym stanie swojej nieruchomości. Strona pozwana nie wykazała też by Gmina K. zawarła z kimkolwiek umowę zimowego utrzymania tego chodnika, co ewentualnie mogłoby ją zwolnić z odpowiedzialności za przedmiotowy wypadek (art. 429 k.c.). Oczywiście ustalenie, iż odpowiedzialność za szkodę ponosi Gmina K., nie wyłącza odpowiedzialności innych podmiotów na podstawie odrębnych przepisów prawa – tj. Wspólnoty Mieszkaniowej na podstawie art. 5 ust. 1 pkt. 4 w zw z art. 2 pkt 4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, niemniej jednak powódka miała prawo zgodnie z zasadą solidarności biernej wybrać dłużnika, od którego dochodzi obecnie należności za doznaną szkodę.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy orzekł jak w punkcie 1 wyroku na podstawie powołanych przepisów i art. 385 § 1 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono w punkcie 2 na podstawie art. 98 k.p.c. Na koszty należne powódce złożył się koszt wynagrodzenia pełnomocnika w kwocie 1200 złotych obliczonego na podstawie § 6 pkt 5 w zw. § 13 ust 1 pkt.1 i ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2002 rok Nr 163, poz. 1348).

(...)